

Foto: Mårten Svensson

Greppa Näringen

Grunden i Greppa Näringens arbetssätt är gårdsvis miljörådgivning. Greppa Näringen erbjuder kostnadsfri rådgivning som både lantbrukare och miljö tjäna på. Målen är minskade utsläpp av klimatgaser, minskad övergödning och säker användning av växtskyddsmedel.

Greppa Näringen är ett beprövat koncept i samverkan mellan Jordbruksverket, LRF och länsstyrelserna. De främsta aktiviteterna är enskild rådgivning och vattendragsgrupper.

Enskild rådgivning

Grunden i Greppa Näringens arbetssätt är gårdsbesök då en rådgivare går igenom möjliga åtgärder som har positiva miljöeffekter samtidigt som de är intressanta i lantbrukarens produktion. Rådgivningsbesöken görs enligt ett standardiserat upplägg med olika teman som till exempel: anläggning av våtmarker, strategier för gödsling, markpackning, hantering av växtskyddsmedel och underhåll av diken. Gården behöver ha en viss storlek som är minst 25 djurenheter eller 50 hektar åker för att lantbrukaren ska kunna få individuell rådgivning. Rådgivningen finansieras med medel från Landsbygdsprogrammet och är därigenom kostnadsfri för lantbrukaren.

Vattendragsgrupper som drivs inom Greppa Näringen

Greppa Näringen har även tagit fram en metod för att arbeta med vattendragsgrupper riktad till lantbruksrådgivare, personer på länsstyrelsen eller andra aktörer. Syftet med vattendragsgrupperna är att väcka intresse och inspirera till åtgärder för förbättrad vattenkvalitet i utvalda avrinningsområden. Framförallt områden där man på grund av påverkan av växtnäringsämnen eller växtskyddsmedel inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, miljökvalitetsnormerna för vatten. Anledningen kan vara att de är känsliga för kväve- eller fosforläckage, att de är eller ska bli vattenskyddsområden eller liknande.

Åtgärder och uppföljning

Vattendragsgrupperna organiseras av länsstyrelserna som antingen ordnar dem själva eller handlar upp dem av externa aktörer som våtmarks- och odlingsrådgivare. Grupperna riktar sig i första hand till lantbrukare, men det är även betydelsefullt att ha med andra markägare. Finansiering sker via Landsbygdsprogrammet. Gruppträffarna leds av en diskussionsledare som håller ihop den ”röda tråden” genom träffarna. De åtgärder som diskuteras på träffarna ska vara relevanta i området, kunna leda till förbättrad vattenkvalitet och vara ekonomiskt rimliga att genomföra för lantbrukare och markägare.

Innehållet på träffarna i vattendragsgruppen ska bygga på de lokala förutsättningarna, ha anknytning till Greppa Näringens rådgivningsmoduler och anpassas efter deltagarnas intresse. Exempel på ämnen som kan vara lämpliga att ta upp vid gruppträffarna:

- dränering och dikesunderhåll
- markpackning
- gödslingsstrategier
- utfodringsstrategier
- strukturkalkning
- integrerat växtskydd, IPM
- fosfordammar

Det kan vara bra att samtidigt som arbetet sker i gruppen se till att lantbrukare som ingår i gruppen också får enskild rådgivning kopplat till gruppens syfte. I och med att åtgärdssamordnare nu påbörjar sitt arbete i pilotområden är det lämpligt att samordna arbetet mellan dem och länsstyrelsen.

Hur

1. Ta kontakt med samordnaren för Greppa Näringen på din länsstyrelse och berätta att det finns intresse i området av att starta en vattendragsgrupp. Information om ansvariga för Greppa Näringen i varje län hittar du lättast på Greppa Näringens webbplats www.greppa.nu under ”Om Greppa” och ”Regionalt”. Du kan också fråga efter den som är ansvarig för Greppa Näringen i länsstyrelsens växel.
2. Fråga länssamordnaren vilken enskild rådgivning som erbjuds i området och berätta även att det finns intresserade lantbrukare.
3. Samordna fältdagar och kurser med de aktiviteter som länsstyrelsen kan erbjuda inom Greppa Näringen.

Läs mer

- Länsstyrelsen ordnar många olika gruppaktiviteter för lantbrukare inom Greppa Näringen med varierande teman. Läs på Greppa näringens webbplats <https://greppa.nu> under Om greppa och Regionalt.
- Vattendragsgrupper <https://adm.greppa.nu/radgivning/vattendragsgrupper.html>